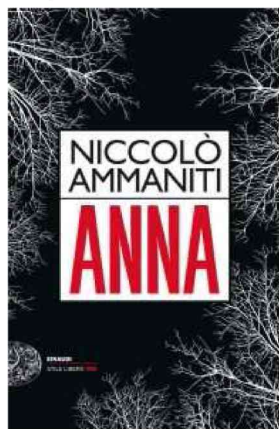


Mátyás Dénes: KH — olasz (2015. november 9.)

2015. november 09.

A római származású, negyvenes éveinek végén járó Niccolò AMMANITI meglehetősen népszerű szerzőnek számít Magyarországon, magyarul megjelent könyveinek száma legalábbis erről árulkodik. Bár nem mindegyik írását forgathatjuk magyar nyelven, megtalálhatjuk a kisfiú, Michele története és szörnyű felfedezése köré épülő, szívbemarkoló *Én nem félek* című regényt, amely Ammaniti hazai és külföldi sikerét talán a leginkább megalapozta (ebben minden bizonnyal a könyvből Gabriele Salvatores rendezésében készült, itthon is vetített, gyönyörű dél-olaszországi képekkel dolgozó filmadaptáció is sokat segített); hozzáférhetünk az ugyancsak gyerekszereplőkkel dolgozó, sok szempontból hasonlóan megdöbbentő eseményeket bemutató *Ahogy Isten parancsolja* és *Magammal viszek*hez; de ugyanúgy kézbe vehetjük a tizenéves Lorenzo és nővére történetét kibontó *Én és te* című regényt. Ez utóbbiak sikerét mutatja, hogy többükből szintén készültek filmes adaptációk: a Strega-díjas *Ahogy Isten parancsolja* ismételtlen Gabriele Salvatores, az *Én és te* Bernardo Bertolucci rendezésében került feldolgozásra. Az említetteken túl egy-egy Ammaniti-novellára és -regényrészletre is rálehetünk: az ezredvég olasz *pulp* irányzatának „kiáltványaként” is értékelhető *Fango (Sár)* című kötet *Fém* című novellája egy 2009-es *Napút*-számban, az *Induljon a banzáj!* (*Che la festa cominci*) részlete a *Magyar Lettre Internationale* egy 2013-as számában jelent meg magyar nyelven. Szeptember végén az olasz író újabb könyvvel jelentkezett Olaszországban: az Einaudi Kiadó *Stile libero* sorozatában adta ki *Anna* című regényét. Az elbeszélés — akárcsak a fent említett, teljes magyar fordításban megjelent művei — itt is gyerektematikával dolgozik, központi szereplője azonban most nem egy fiú, hanem egy fiatal lány: a tizenhárom év körüli, de a gyerekkort gyorsan maga mögött hagyni kényszerülő Anna. A regény ugyanis egy 2020-ban játszódó posztapokaliptikus történetet mesél el: egy halálos vírus, a *Rossa* (kb. „a Nagy Vörös”) következtében a felnőttek mind elhaláloztak, és csak a gyerekek maradtak életben; minden valószínűség szerint azonban rájuk is hasonló sors vár, miután testük a felnőtté válás első testi jeleit mutatja, várható életkoruk ezért nem igazán haladja meg a tizennégy évet. Az események színtere, Szicília megrázó képeken keresztül jelenik meg az olvasó előtt: elhagyatott városokon, pusztulás sújtotta területeken, vadregényes tájakon át vezet Anna útja, akinek elsődleges célja, hogy a megváltozott, pusztuló világban kisöccsét, Astort megóvja. Édesanyja ráhagyott feljegyzéseit és iránymutatását követve testvérel, valamint egy hozzájuk szegődött kutyával közösen vándorol a szigeten, s miközben kis társaságuk más, sokszor fölöttébb kegyetlen gyerekszármazással is találkozhat, Anna sosem adja fel a reményt. Mindvégig bízik abban, hogy talán lehet még esély a normális életre: a kontinensen, amennyiben sikerülhet oda átjutniuk, esetleg más körülmények



uralkodnak, de legalábbis több esélyük lehet a túlélésre. Ammaniti legújabb műve sajátos fejlődésregény, amely egy manapság népszerű fiktiiv alaphelyzetből kiindulva vizsgálja az emberi fejlődés lehetséges irányait, Anna sűrített történetén keresztül pedig a gyermek- és fiatalkor állomásaitól a(z első fiatalkori) szerelem megtapasztalásáig és a családtagok közötti szeretetig sok meghatározó életszakaszt és alapvető értéket érint. Egy több szinten értelmezhető útkeresés, amelyben talán nem is maga a cél a legfontosabb, mintsem az, hogy mily módon haladunk feléje; hogy amíg tart, hogyan, milyen lelkiállattal éljük az életet. A regény, amely olykor Cormac McCarthy *Az útját*, William Golding *A legyek urát* vagy akár a mostanság közkedvelt *The Walking Dead* című tévésorozatot is az eszünkbe juttathatja, mindezt Ammaniti jellegzetes stílusában, a rá jellemző filmszerű-realista elbeszélésmóddal, gördülékeny mondatszerkesztéssel, remek karakterábrázolásokkal, élvezetes történetmeséléssel tárgyalja. Éppen ezért könnyen elképzelhető, hogy az *Anna* rövid időn belül a magyar könyvesboltok polcain is felbukkan; ahogyan az sem kizárt, hogy a történet

előbb-utóbb a mozivászonra köszön majd vissza.

Nemcsak az olasz, de az egyetemes filmtörténet és kultúra területén is megkerülhetetlen életművet alkotott a huszadik század egyik legsokoldalúbb és legvitatottabb alakja, a költő, író, filmrendező, forgatókönyvíró, elméletíró, publicista Pier Paolo PASOLINI, akinek holttestét — november 2-án volt negyven éve, hogy — a Róma melletti ostiai tengerparton megtalálták. Az azóta sem maradéktalanul tisztázott körülmények között elhunyt, társadalmi tabukat fészegető, a vallási, politikai, erkölcsi konvenciókkal bármikor szembehelezkedő, Magyarországon elsősorban filmrendezőként ismert (a Kalligram Kiadó



-RÓL, -RÓL



Máttyás Dénes

(1981, Győr) a Szegedi Tudományegyetemen végzett olasz, amerikanisztika és hungarológia szakon, 2014-ben az SZTE Irodalomtudományi Doktori Iskolájában szerzett PhD fokozatot. Italianista, főként kortárs olasz és amerikai irodalommal, olasz-magyar kapcsolatokkal, magyar kultúra és magyar mint idegen nyelv tanítással foglalkozik.

-TÓL, -TÓL

KH — olasz (2015. november 9.)
KH — olasz (2015. június 8.)
KH — olasz (2015. március 16.)
KH — olasz (2016. október 10.)
KH — olasz (2016. április 25.)

A ROVATBÓL AJÁNLJUK MÉG

Szabó Marcell: KH — francia (2016. december 5.)
Szép Eszter: KH — angol (2016. november 21.)
Menczel Gabriella: KH — spanyol (2016. november 7.)
Gilbert Edit: KH — orosz (2016. október 24.)
Máttyás Dénes: KH — olasz (2016. október 10.)

LEGFRISSEBB

Műút 2016058 — lapszámbemutató és nivódij-átadás a Kalickában
András László: Szent Pál második levele a búziakhoz

Pasolini-sorozata révén azonban már szépirodalmi oldaláról is egyre jobban megismerhető alkotó művészete mély gondolatíságról árulkodik, és fölöttébb összetett: a nyelv, a filmnyelv és az irodalmi nyelv kérdéseinek vizsgálata éppúgy áthatja, mint a politikai témák tárgyalása vagy a társadalmi kérdések elemzése, legyen szó akár Pasolini költészetéről, szépprózájáról, filmművészetéről, elméleti munkáiról vagy publicisztikájáról. *Casarsai versek; Gramsci hamvai; Utcakölykök; Mamma Roma; Máté evangéliuma; Salò, avagy Szodoma 120 napja* — csak néhány kiragadott példa a huszadik század e roppant nagy hatású polihisztorának életművéből, akire halála negyvenedik évfordulója alkalmából számos rendezvénnyel, filmvetítéssel, kiállítással és konferenciával emlékeznek Olaszország-szerte, valamint külföldön egyaránt.



De néha az

Bagyula Boglárka: Táncoló férfiak

Szekrényes Miklós: Műút

Több szó esett a jelen *Kikötői hírek*ben az olasz filmművészetről, illőnek érezzük tehát, hogy említést tegyünk még két közelmúltbeli, örömteli hírről. Szeptemberben töltötte be 81. életévét az egyik leghíresebb olasz színésznő, az Oscar- és Golden Globe-díjas örök díva, Sophia Loren, aki olyan kiváló rendezőkkel és színészekkel dolgozott együtt, mint Vittorio de Sica, Robert Altman, Gregory Peck, Charlton Heston, Marlon Brando, Paul Newman, Marcello Mastroianni és sokan mások. Ugyancsak a közelmúltban (októberben) ünnepelte 86. születésnapját sokak gyerek- és/vagy felnőttkori filmjeinek kedvenc „pofonosztó” sztárja, Carlo Pedersoli, alias Bud Spencer. Isten éltesse mindkettőjüket!

Tetszik 20 ember kedveli. Az ismerőseid közül te lehetsz az első.



SZÓLJ HOZZÁ!

Név:

E-mail:

Honlap:

Hozzászólásod:

Mehet!